महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषी ग्रामीण बहुउद्येशिय विकास बँक म.,मुंबई व जिल्हा सहकारी कृषी ग्रामीण बहुउद्येशिय विकास बँकांकरीता एकरकमी कर्ज परतफेड योजना राबविण्यास मान्यता देणेबाबत

महाराष्ट्र शासन शासन निर्णय- एलडीबी-१००७/प्र.क्र.५५०/७-स सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२ दिनांक- २८/९/२००७

- वाचा- १) शासन निर्णय, क्रमांक-एमएसबी-१३०१/प्र.क्र.३७९/२-स, दि.५/७/२००१
  - २) शासन निर्णय, क्रमांक-एलडीबी-१००२/प्र.क्र.५३/७-स, दि.१८/७/२००२
  - ३) शासन निर्णय, क्रमांक-एलडीबी-१००३/प्र.क्र.३९६/७-स, दि.७/७/२००४
  - ४) सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्रमांक- अर्थ/अको/भूविकास बँक/ओटीएस/०७, दि.२६ जुलै, २००७

प्रस्तावना -

महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषी ग्रामीण बहुउद्येशिय विकास बँक म.,मुंबई व जिल्हा सहकारी कृषी ग्रामीण बहुउद्येशिय विकास बँकांना नाबार्डचे एकरकमी कर्ज परतफेड योजनेसंबंधीच्या परिपत्रकातील अटी, शर्ती व सूचनांच्या अधिन राहून एकरकमी कर्ज परतफेड योजना राबविण्यासाठी शासन निर्णय, क्रमांक- एमएसबी-१३०१/प्र.क्र.३७९/२-स, दि.५/७/२००१ अन्वये मंजूरी देण्यात आली होती. तद्नंतर पुन्हा एकरकमी कर्ज परतफेड योजना राबविण्यासाठी शासन निर्णय, क्रमांक- एलडीबी-१००३/प्र.क्र.३९६/७-स, दि.७/७/२००४ अन्वये मंजूरी देण्यात आली होती.

सध्या राज्यात, महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषी ग्रामीण बहुउद्येशिय विकास बँक म., मुंबई (शिखर भूविकास बँक) आणि जिल्हा स्तरावर स्वतंत्र २९ जिल्हा सहकारी कृषी ग्रामीण बहुउद्येशिय विकास बँका कार्यरत आहेत. तथापि, यातील बहुतांशी बँका तोटयात आहेत आणि

त्यांचे वसुलीचे प्रमाण अत्यंत कमी आहे. राज्यातील महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषी ग्रामीण बहुउद्येशिय विकास बँक म., मुंबई ही शिखर बँक व सर्व जिल्हा सहकारी कृषी ग्रामीण बहुउद्येशिय विकास बँकांचा सन २००६ अखेर संचित तोटा रु.८९४.७८ कोटी इतका आहे.

महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषी ग्रामीण बहुउद्देशिय विकास बँक म.,मुंबई व राज्यातील २९ जिल्हा सहकारी कृषी व ग्रामीण बहुउद्देशिय विकास बँकांची बिकट आर्थिक परिस्थिती तसेच अत्यल्प वसुलीचे प्रमाण आणि कर्जदार सभासदांना कर्ज परतफेड करण्यामध्ये येणाऱ्या अडचणी, दिवसेंदिवस मूळ मुद्दल व त्यावर वाढणारे व्याज, बँकांकडून प्रभावी थकबाकी वसुल होत नसल्याच्या पार्श्वभूमीवर सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषी ग्रामीण बहुउद्देशिय विकास बँक म.,मुंबई व राज्यातील २९ जिल्हा सहकारी कृषी ग्रामीण बहुउद्देशिय विकास बँकांकरीता एकरकमी कर्ज परतफेड योजना राबविण्यास मान्यता देण्याबाबतचा सादर केलेला प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधिन होता. सबब, सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी एकरकमी कर्ज परतफेड योजना राबविण्यास केलेली शिफारस लक्षात घेऊन या योजनेस मंजूरी द्यावी असा शासनाने निर्णय घेतलेला असून शासन खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे.

आदेश -

उपरोक्त, शासन निर्णय, दिनांक ५/७/२००१, दि.१८/७/२००२ व दि.७/७/२००४ अन्वये निर्गमित करण्यात आलेले शासन आदेश अधिक्रमित करुन, सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी त्यांच्या दि. २६/७/२००७ रोजीच्या पत्रासोबत सादर केलेल्या मार्गदर्शक तत्वानुसार "एकरकमी कर्ज परतफेड योजना" राबविण्यास शासन मंजूरी देत आहे. सदर योजना महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषी ग्रामीण बहुउद्येशिय विकास बँक म.,मुंबई व २९ जिल्हा सहकारी कृषी ग्रामीण बहुउद्येशिय विकास बँकं परतफेड योजनेच्या" मार्गदर्शक तत्वांची प्रत सोबत परिशिष्ट 'अ' मध्ये जोडली आहे.

महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषी ग्रामीण बहुउद्देशिय विकास बँक म.,मुंबई व राज्यातील २९ जिल्हा सहकारी कृषी ग्रामीण बहुउद्देशिय विकास बँकांकडून या योजनेअंतर्गत वसुलीपोटी जमा होणारी सर्व रक्कम शासकीय कोषागारात वेळोवेळी भरणा करण्यात यावी. याची सर्वस्वी जबाबदारी सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पृणे यांची राहील.

सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी प्रस्तुत योजनेस व्यापक प्रसिध्दी देऊन बँकेच्या जास्तीत जास्त शेतकरी सभासदांना या योजनेचा लाभ मिळेल यादृष्टीने प्रयत्नशील रहावे.

सदर शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in वेबसाईटवर उपलब्ध संगणक सांकेतांक असून त्याचा करण्यात आला २००७०८२२१४४६००००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(बी.एस. यमपल्ले) विशेष कार्य अधिकारी, महाराष्ट्र शासन, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग.

सोबत- परिशिष्ट 'अ'

प्रति,

- सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे ξ.
- अवसायक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषी ग्रामीण बहुउद्येशिय विकास बँक म., मुंबई, ₹. १५-ए, मोरवी लेन, चौपाटी, मुंबई- ४०० ००७
- सरव्यवस्थापक, राष्ट्रीय कृषि ग्रामीण विकास बँक, ५४, वेलस्ली रोड, शिवाजीनगर, ₹. पो.बॉ.नं.५, पुणे - ५
- सर्व विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, 8.
- सर्व जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, 4.
- जिल्हा व्यवस्थापक, जिल्हा सहकारी कृषी ग्रामीण बहुउद्येशिय विकास बँक (सर्व) ξ.

शासन निर्णय- एलडीबी-१००७/प्र.क्र.५५०/७-स

परिशिष्ट - "अ"

थोजनेचे नांव :-

थकबाकीदार सभासदांची सवलतीने कर्जखाती बंद करण्याची **एकवेळ** कर्ज परतफेड योजना (वन टाईम सेटलमेंट)

२.) योजनेची व्याप्ती:-

सदर योजनेनुसार दि.३१ मार्च,२००४ रोजी सभासदांच्या खात्यावर येणे असलेल्या मुद्दलावर सभासदांचा अर्ज मान्यतेच्या दिनांकापर्यंत १०% सरळ व्याजाचा दर आकारण्यात येऊन तडजोडीची वसूलपात्र रक्कम निर्धारीत करण्यात येईल.

सदर वसूलपात्र रकमेतून दि.१ एप्रिल,२००४ ते सभासदांचा अर्ज मान्य केल्याच्या दिनांकापर्यंतच्या कालावधीत सभासदांकडून मुद्दलाची झालेली वसुली सभासदांच्या दि. ३१.३.२००४ रोजी येणे मुद्दलात वजावट देण्यात यावी व व्याजाची झालेल्या वसुलीची वजावट वरीलप्रमाणे आकारण्यात येणा-या १०% सरळ व्याजदराने होणा-या व्याजात देण्यात यावी. जर व्याजात झालेल्या वसुलीची रक्कम जास्त होत असल्यास दिनांक ३१.३.२००४ रोजी येणे व्याजात वजावट देण्यात यावी. दिनांक ३१/३/२००४ अखेरची मुद्दलाखेरीज उर्वरित व्याज, थकीत व्याज, दंडव्याज इ. खर्च माफ करण्यात यावा.

या योजनेनुसार दिनांक ३१/३/२००४ नंतर व्याजाचे झालेले सर्व मुद्दलीकरण रद्द करुन मुद्दलाची रक्कम निश्चित करण्यात यावी.

३.) कर्ज मर्यादा :-

सदर योजनेसाठी कोणतीही कर्ज मर्यादा नाही.

४) वसुलीची पध्दत :-

सदर योजनेअंतर्गत तडजोडीने निश्चित होणारी रक्कम २४ समान मासिक हप्त्यांत १०% सरळव्याजाने आकारुन वसूल करावी. जर तडजोडीने निश्चित झालेली संपूर्ण रक्कम सहा महिन्यांत भरल्यास त्यावर ६% सरळव्याज

शासन निर्णय- एलडीबी-१००७/प्र.क्र.५५०/७-स

आकारुन वसूली करावी. म्हणजेच तडजोडीची रक्कम जास्तीत जास्त २४ महिन्यांच्या समान हप्त्यांत भरावी लागेल.

जर वरील कालावधीत तडजोडीची पूर्ण रक्कम न भरल्यास तडजोड रद्द करण्यात येईल व तडजोडीच्या कालावधीत भरलेल्या रकमेचा हिशोब प्रचलित नियमानुसार करुन थकबाकीची वसुली करण्यात येईल.

५) तडजोड मान्यतेसाठी सक्षम अधिकारी :-

जिल्हा सहकारी कृषी ग्रामीण बहुउद्येशीय बँकेची व्यवस्थापन समिती/ प्रशासक/अवसायक सक्षम राहतील.

६) <u>कालमर्यादा</u>:-

सदर योजनेअंतर्गत योजनेच्या दिनांकापासून ९० दिवसापर्यत अर्ज स्विकारता येतील व प्राप्त झालेले अर्ज जिल्हा व्यवस्थापन समितीने ३० दिवसांत निर्णय घेऊन अर्जदारास कळविले पाहीजे.

७) सोसावयाचा तोटा :-

सदर योजनेनुसार देण्यात येणा-या सवलतीमुळे बँकेस जो तोटा होईल तो शासन सहन करेल.
